

ELŐFIZETES:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvadá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A költségvetés.

Zombor, 1897. dec. 9.

Nagyszabásu, mélyen átgondolt beszéd kíséretében tette le a képviselőház asztalára Lukács László pénzügyminiszter a magyar korona országainak az 1898. évre szóló költségvetését és az óriási számanyag áttekinthető csoportosításával tiszta képét adta az államháztartásnak. Nem kellett a pénzügyminiszternek előbb a betérjesztett költségvetés realitását és a különböző számoszlopok indokolását kifejtenie, hogy előidézzé azt a benyomást, miként pénzügyeink állapotának őszinte képét mutatja e költségvetés a képviselőháznak és midőn mégis arra a 25 millió frttal kedvezőbb eredményre hivatkozik, melyet az 1896. évre szóló zárszámadások felmutatnak, akkor ez azért történt, hogy bebizonyítsa, mily szigoruan jár el, midőn a következményeket levonja és az 1898. évi fölösleget csak 75,721 frttal irányozza elő.

Az 1898. évi költségelőirányzatból örömmel látjuk, hogy az egyes miniszteriumok bölcs méréséket tartottak szem előtt, másrészt azonban nagyobb követeléseket emeltek a pénzügyminiszterrel szemben, a hol jövedelmező kiadásokról van szó, a forgalom, mezőgazdaság, közoktatás és közigazgatás emelése végett. És ezek a kiadások úgy vannak előirányozva, hogy 1898-ra 7-8 millió frttal többet tesznek ki a folyó évre előirányzott kiadásoknál. Ez összegből az állami üzemek fejlesztése 4-3 millió frtot emészt fel, különösen a posta távirtda, telefon, vasutak, dohányjövődék és bányák igényelnek nagyobb kiadásokat, de ezeket kiegyenlítik a megfelelő magasabb bevételek.

A belügyminiszteriumnál 101,668 frttal több kiadás esik a vármegyék közigazgatási, árva- és gyámügyi kiadásaira, 103,667 frt az anyakönyvi hivatalokra, 66,997 frt közegészségügyi költségekre és 322,976 frt közbiztonsági kiadásokra.

A kereskedelemügyi tárca több szükséglete összesen 3.836,934 frt. Ebből esik 70,000 frt az

államvasuti hivatalnokok fizetésemelésére, 120,000 frt az állami utak szükségletére, 85,024 frt ipari és kereskedelmi szakoktatásra, körülbelül 50,000 frt egyéb ipari és kereskedelmi célokra, „hogy a mostoha gazdasági viszonyok közt levő vidékek lakosságainak a gyári és házi ipar terén való foglalkoztatása, ugyintén a kisiparosoknak modern munkaeszközökkel leendő ellátása érdekében fokozottabb tevékenységet lehesen kifejteni“. 1-5 millió frttal emelkednek a posta-, távirtda- és telefonigazgatás költségei, 1-8 millió frttal növekesznek az állami vasutak kiadásai.

A földmivelésügyi tárca rendes kiadásai 871,952 frttal növekesznek. E jelentékeny emelkedésnek általános indoka mezőgazdaságunk változó helyzetében van, „melynek javítása érdekében a kormány hathatósabb tevékenység kifejtésére van utalva“. 55,839 frttal emelkednek az állami erdők kiadásai. Új kiadasként jelentkezik a kopár területek befásítása céljából erdősítési és csemetékerti munkálatokra s magvak beszerzésére nyújtandó pénzeszközök címén előirányzott 50,000 frt. A gödöllői koronauradalom és állami lövényészintézetek költségei 116,291 frttal növekesznek. 304,203 frtnyi több szükséglet mutatkozik az állattenyésztés és tejgazdaságnál. 53,703 frttal nagyobb összeg irányoztatik elő a szőlészet és borászat céljaira és 126,143 frt több szükséglet jelentkezik a mezőgazdaság különböző ágainál, főképen a kertészet és gyümölcsészet fejlesztésére. 147,000 frttal emelkedik a szükséglet a mezőgazdasági munkás- és cselédek kiadásainál olyan munkások és cselédek jutalmazására, akik hosszabb ideig vannak egy munkaadónál, továbbá munkáslap és nyomtatványok kiadásának támogatására, munkás segélyegyletek létesítésére és támogatására, végül gazdasági munkálatok zavartalan menetének biztosítására.

972,394 frttal emelkednek a vallás- és közoktatásügyi tárca kiadásai iskolák szaporítása,

néptanítók helyzetének javítása és e tárca körébe tartozó valamennyi intézet fejlesztése céljából.

A pénzügyminiszter nagy beszéde, a mely olyan magaslaton mozgott, minőt csak Lukács pénzügyminiszter beszédei alkalmával szoktunk meg, az egész házra szokatlan nagyszerű benyomást gyakorolt. Megszoktuk ettől a par excellence financiértől, hogy exposéi hijával vannak a frázisoknak és nagyot mondásoknak, hanem csupa megdönthetetlen igazságokat és meg nem támadható tényeket foglalnak magukban. Idei exposéjában, mely csaknem másfél órát vett igénybe, önmagát felülmúlta Lukács pénzügyminiszter és e beszéddel biztosította magának nemcsak a képviselőház zajos és osztatlan tetszését, hanem az egész nemzet dicséretét és helyeslését is. Magyarország végre hozzászólt, hogy nemcsak frázisokkal, üres szavakkal és szép mondásokkal számol, hanem reális tényekkel és örökké igaz számokkal is és ezt a művészetet Lukács László pénzügyminisztertől tanulta a nemzet.

A „magyar nemzeti divat.“)

— Magyarország magyarjaihoz. —

Mint minden nemzetnek megvan a maga sajátos nemzeti ruhája, úgy a magyarnak is meg volna ugyan, ha nem keverődött volna annyira be a „Párisi“ meg az „Angol divat“ rohamosan terjedő divat caoszába. Szégyenérzet futhatja el a magyar nemzetet, ha széttekint Európá nagy keretében a nemzetek sokasága közt, midőn minden nemzetet már viseletéről fel lehet ismerni, csak a magyart nem. — De ne hatoljunk Európa terjedelmére, térjünk csak vissza Európa azon részére, melyen tulajdonképpen az ugynevezett „magyar nemzet“ honol. Látjuk itt is a nemzetek sokaságát kisebb csoportokban bár, de mindenütt összetartva és egyik-másik nemzeti felekezettől

*) Szívesen adjuk közre e cikket, bár nem minden passzusát írjuk alá. Nemes intenciók vezérelheték a cikk íróját, de mégis kissé kényelmetlen volna örökké feszes magyar ruhában és eszímában járni. Nagyon helyén való dolog lenne természetesen a magyar ruhának általános viselete az ünnepélyes alkalmakkor. Szerk.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Dalok egy szőke kis lányról.

IV.

Egyszer volt, régen volt; odalett, elveszett,
Nyoma sincsen már a régi szerelemnek.
Emlékeim fáján bus szél zörög, harcol,
Elvitte: szivemből rózsás gyermekarcod.

Isten tudja, hogy volt. Pedig szerettelek,
Rabja voltam egykor két kökény szemednek.
Szép selymes hajadat simogatni lágyan,
Az volt az én üdvöm, az volt boldogságom.

Nem szereti harmat jobban a virágot,
Pillangó a rózsát, a melyre leszállott.
Fényes hulló csillag nem csügg úgy az égen,
Mint én csüggtem rajtad édes üdvösségem.

Tavaszi volt, fakadó; emlékszel-e rája?
Óledbe hullott az akácfa virága,
Csalogány dal hangzott édes-busan fájón,
Akkor láttalak meg, fehér gyöngyvirágom.

S aztán messze mentem; szebb sugaras tájra,
A hol perzselőbb a lányszemek sugárja,
A hol forróbb a nap, pezsdülőbb az élet,
S a sugaras tájon feledtelek téged.

Ősz lett, mire újra haza, vissza tértem,
Elhalt a csalogány fájó dala régen.
Az akácok táján bus szél zörögött, harcolt,
S én nem láttam többé rózsás gyermekarcod.

Richardt Károly.

AZ APA.

Írta: B. Király Béla.

Gárdossi Emil, fiatal özvegy, térdén ringatta alig 6 hónapos gyermekét. A ragyogó nap melengő fénye oly szépen megvilágította aranyoszka haját annak a kis neveletlen magzatnak, ki apja bajuszába bele-belekapaszkodva gütyögve dadogta el a papának az igénytelen életének tudatos mivoltját. Ugy mozgott ott karjai közt, mint egy korszakvívott bábfigura és gyenge izmai még megmeginogtak és ilyenkor az egyneműt a papa bozontos bajuszába bekapaszkodva tartotta fenn. — Az apa mereven nézett gyermekére s arcán fájdalmas kifejezés vonaglott végig. Szemei kigyuladtak a fájdalmas érzéstől és a nehéz könyvek végig pergett a gyermek szőke haján, majd vad kitöréssel magához szorította a gyöngye teremést. A gyermek felsikoltott és sirt. Az apa is zokogott vele egyetemben. Hiszen ő is fájdalomában szorította meg. Valami lélekmarkos fájdalom, mely őt egész valójában eltölti most, az készítette reá. Sirt, zokog és boldogtalannak érzi magát, habár ott van karjai közt a boldogság jelképe. Öleli, csókolja, becégeti, de a gyermek csak sirt, sirt szüntelenül és az apa örülként járkal a szobában fel és alá, ringatva karjain gyermekét.

Máskor ilyenkor már ki nem állhatta ezt a kornyikáló porontyot és oda dobta az asszonynak: ne asszony szoptasd, ne bőgjön, mert kiteszem a szűrit. — Most azonban mindinkább magához szorította és a harag helyett csókolgatta, türelmesen dédelgette, de hasztalan, a gyermek csak sirt tovább és nem találta magát azon keblén, melyen tulajdonképpen hivatta van élni. Az a vézna testű, száraz asszony már nem tűnhette be a száját, mert ott aludta örök álmát a temető hideg röge alatt — elszakadva földi boldogságától. Még ott sem hagyták lelke üdvét nyugodni. A férj, kinek szíven alig 2 napi seb ütött fájdalmat az anya elvesztésén, örülként bordonozgatta a félárva tehetetlen és szokásába avult már mondása: ne sirt édes... mindjárt jön a mama... mindjárt?... és... de a mama ez egyszer nem jött, kegyetlen volt, habár ki is hallatszott azok a sikoltó

hangok egészen addig a frissen hantolt dombig, de a rideg hantok visszaverték és elragadta a süvöltő szél, mely vadul belesodorta a háborgó légtengerbe. És a mama csak aludt tovább eszedesen, háborítlanul!

A gyerek meg csak sirt tovább torkaszakadtából, míg az apa be nem tömte száját a mesterséges gummiemlővel, ekkor elhalt. Szegény gyerek éhes — mondá az apa és háborítlan perceiben arra gondolt, hogy jó lesz ezen még idejekorán segíteni, mert ez az állapot kitarthatatlanná válik. Asszonyt kell szerezni, ki saját emlőjén táplálja. Egy lány női kebel mégis csak másképp fogadja azt a kis zsenge teremést, mint az ő munkaviselt, kiaszott karjai, a melynek dédelgető ringatása is kevésbé sem olyan lágy, mint az anyáé. Asszonyt! (?) de vajjon volna-e még egy olyan anya, ki e gyermeket úgy keblére szorítaná mint saját vétét! Vajjon volna-e még egy, a ki olyan odaadással és törhetetlen anyai szeretettel nevelné e gyermeket, mint saját szülöttjét!?

Az apa eme lelki kérdésre nemleges választ kapott. Nem, a ki nem szülött, az nem tud nevelni, a ki pedig szülött, az csak a magáét szereti... Az apai szeretet ilyen önmegtagadást keltett bensejében. Sötét bánatát még az a kis boldogság világította meg és azt is idegen kézbe adja ápolni, nevelni, nem — ezt nem engedti az apai szeretet!

És Gárdossi felnevelte gyermekét saját száraz, meddő keblén — táplálva őt az apai szeretet éltető melegével!...

Sűrű ködös hideg őszi est volt. Az udvar nappali hősei elbujdostak ki-ki a maga zugába, aludva a hideg éj álmait. Az egész udvarban csupán a hű Bodri fehér szőre világított még olykor-olykor a ködös éjszakába ott a magas szilfa alatt. Fejét két első lábával védte a hideg ellen és éberen szundikált, majd egy sajátságos hang megzavarta olykor-olykor, ilyenkor feltűtötte fejét és vonyított egyet. Vajjon mi lehetett az a hang, a mely úgy bántotta? Az udvar állatai mind elnémultak, még csak az éjjeli dongó sem zugott, csupán az érzet alól zavarta meg a néma csendet egy fájdalmas kitérés

nemcsak politikai elvében, hanem saját nemzeti viseletében is határozott jellemzéssel feltűnően eltér. — Látjuk a svábot sajtászerűen komponált ruhájában, látjuk a román daróc nemzeti öltözékéhez szilárdan ragaszkodva, látjuk a tót, a horvátot, a szerbet, a bosnyákot, a sokacot, az oroszot a maga tagadhatatlan nemzeti formájában, csak a magyart — a kinek címerét a haza viseli — azt kell az angol háts lizsér kabátokban keresni. — Nem kompromittáló szégyen ez reánk nézve? S mindezt mi szülte, nem más, mint a nemzet divathajhászó fogékonyága, a laza összetartás következtében a nemzeti jelleg megtartását illetően.

Egy időben, mikor a magyar nemzet szégyelte saját nyelvét — eltántoríthatatlanul ragaszkodott nemzeti viseletéhez és zsinóros atillában feszülő magyar nadrágban hebegte oda a bachkorszak egyik-másik förmedő alakjának: Ick bin ein Unkar!

És mikor a szabadság hajnala egy szép napon kivirult fejünk felett, mikor az örökemlékü hazabölcse szájunkba adta nyelvünket is, akkor büszkén álltunk a pódiumra, de már nem zsinóros atillában, hanem angolhátas lizsér kabátban vagy pedig német stíliu frakkban a köcsög cylinder alól rezkedtettük meg a levegőt magyar hangon: — Magyar vagyok! — Mi kétség abban, hogy egy angolhátas lizsér kabát alatt nem dobog igaz magyar szív, no de hogy ha már így van, akkor ne fojtsuk el érzelmeinket, hanem adjunk annak az igaz magyar érzésnek egy külső jellemző kifejezést is! De sajnos, ma már ez nem így van, ma már nemcsak hogy nem ragaszkodik a nemzet ruhájához, hanem egészen mellőzi, sőt vannak olyanok, akik tudatlanságuknál fogva a szó szoros értelmében kigunyolják!

Eme tapasztalatnak nyomára sokszor jövünk, ha például meglátunk egy levont zsinóros atillában és csizmában az utcán végig menni, egyik-másik néembernek az ajka hideg mosolyra fakad és nemhogy keblében bizonyos megihletődés nyilamlana meg az ősi ruhához való ragaszkodása iránt, hanem még határozottan gunyos megjegyzést tesznek és tudatlanságuknál fogva azzal igyeksenek az ősi kifejezés, az ősi jelleg iránt odaadó tiszteletüket lerónni.

Szerintem ezek a néberek nem egyebek, mint a meddő korszak azon törpe gyermekei, a századvégi generációnak azon elfogult sarjai, kik kivetkőzött izlésükben már annyira elfajultak, hogy immár homályos sejtelmük sincs az egykori magyar izlésről!

A régi magyar azonban, mikor megpillant egy nemzeti ruhába öltözött alakot, felujul lelkében az az édes emlék, mely őt e ruhához fűzi és önkénytelenül visszapillant a multba; arcán ünneplő kifejezés vonaglik végig, majd megihletődve szól az előtte álló csupa frakkos levontéhoz:

— Nézd öcsém! ez volt aztán szép divat!

A levont összecsapja klapcylinderét és arcát pirítja el, a lelkesedés tüzel benne, a vágy már teljes elhatározottsággal készíti, hogy ő is abba a zsinóros ruhába bujjon, melyen minden szem megakad s a melyre minden ajk az mondja, hogy tagadhatatlanul szép! — csupán az tartja vissza, hogy ha ő is felöltözködik, hát a sok elismerő közt lesz olyan is, aki kineveti.

Miért? Azért mert nem divat. De hát hol van az a híres összetartás, amely két öklével Aesseusként csapkod a magyar nemzet krónikájában, hol vannak azok a lelkes ifjak, akik valamikor olyan egy huron pendültek, akiknek szívük, lelkük és akaratuk minden nemes jóért, minden nemzeti érvé eszméért egybeforrt!!! — Sajnos, de az letűnt már évtizedek óta. Pedig ha csak parányi összetartás volna, ha csak minden városban 10 lelkes magyar érzelmű ifju felkarolná e nemzeti jellegét, úgy bizton állithatom, hogy egy év leforgásával általánosan meghonosulna a még eddig minden divatot fölülmuló szép nemzeti divat!

És ne szégyelje a nemzet saját nemzeti jellegű köntösét viselni most, ha akkor nem szégyelte, mikor megkondultak a vészharangok fejünk felett, mikor a népek ezrei csak azt lesték, hogy hol pillantanak meg egy zsinóros embert, hogy neki rohanjanak öldöklő fegyvereikkel. Ne szégyeljük viselni akkor, mikor a legelső ember szíve is megdobban és felséges kegyelettel adózik a magyar nemzet iránt és megfoghatóan bebizonyította, hogy szeretétét bírjuk, mert nemcsak jelenségünkkel foglalkozik, hanem behatolt rögös multunk évszázadok előtti rejtekébe és addig kutatott, míg magasztos eszméjének eredményét a magyar nemzet évszázadok előtti kimagasló történelmi alakjait a művész vésője által meg nem örököltette. Eme felséges megnyilatkozás méltó kifejezésül szolgál arra, hogy a magyar nemzet a legnagyobb ember szívéhez közel áll és lelkéből kiáramló fényugarak boldog érzületben fűrésztik a magyar nemzetet és ha ez így tart sokáig, úgy ajkunkra kél még az a régen várt igeszó: hogy „most boldog a magyar!”

Ébredjen fel tehát a nemzet hypnotéziyszerű álmából és ragadja meg az alkalmat, igyekezzen eldobott köntösét nemcsak fölvenni, hanem büszkén vállára dobni is, mert csak így lehet méltó kifejezéssel és nemes nemzeti pompával megünnepelni ama hallhatatlan emlékü nagy napot is, a melynek 50 éves évfordulója 1898. évi március 15-én lesz.

Igy lehet visszatérni egy félszázad előtti viseletnek híu képét a maga nemes eredetiségében. Akkor lesz csak igazi hatása azon szent ünneplésnek, ha a „Szabadság, testvériség, egyenlőség” félszázados megtört accordjaitól fellelkesült népek milliója zsinóros atillában és ragyogó csizmában,

szálguló budával vonul a szabadság megünnepelésének zászlaja alá!

S mindezt miért nem történhetne meg? csak parányi összetartás kell és újra felkerülhet a külföld által is elismert páratlan szép magyar nemzeti divat. Lelkes magyar hölgyek! Ti, kik a divatfűzésnek valóban mesterei vagytok, a ti kezetekben van ennek mi hamarábbi elérése lerakva. Esküdjötek ellen a párisi izlésnek és emeljétek koszoruba font hajatok fölé azt a szép pártát és vegyétek kebletekre azt a szép zsinóros melledzót, amelyből kiinduló magyaros stíliu egyszerű organtin vállujjak még ma is felülmulják Páris modernbb sonka ujjait is.

Esküdjötek ellen és lelkesen összetartva ti vessétek meg a divat alapját, ne a gyárosok és követeljétek meg a gyárosoktól, ha magyar földön élnek, akkor ne csak „párisi” vagy „francia” divatlapot adjanak ki, hanem „magyar nemzeti divatlapot” is, és ebben versenyezzetek, ebben muljátok egymást fölül; sokkal méltóbb elismerésben fogtok részesülni, mert a magyar nemzeti jellegnek éltek — amint hogy kell is! És hogy ha ti célt értetek, ami parányi összetartás mellett meg is történhet, úgy bizton nem hagynak a férfiak se magukon kifogni és rövid idő alatt ragyogni fog a magyar nép nemzeti ruhában, mint egykoron!

Lelkesüljünk tehát ezen megpendített eszmén és köszöreljük ki ezen nemzeti jellegén ejtett csorbát, melyet sajnos, eddig annyira mellőztünk. Ne adjuk át ezen szép páratlan divatot az idő enyészetének, hanem karoljuk fel még most ideje korán, hej mert még jöhet ám idő, hogy megfogjuk siratni, de már akkor késő lesz!

Lelkesüljünk és mutassuk meg a külföldnek, hogy nemcsak szívünkben vagyunk magyarok, hanem szokásunkban, határozott izlésünkben és jellemző viseletünkben is!

B. Király Béla.

A kegyuri bizottság ülése.

Zombor szab. kir. város kegyuri bizottsága — mint már mult számunkban említettük — vasárnap d. e. közgyűlést tartott. A bizottsági tagok nagyon csekély számban voltak jelen. Az ülésen Schlagetter Gyula polgármester elnökölt.

Az egyes tárgyak a következőképp intézték el: Zombor város tekintetes tanácsának átirata, melylyel átteszi a kegyuri jogok gyakorlásáról módosított szabályrendeletet. — Tudomásul vétetik.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium számvevőségének értesítése az 1896. évi iskolai alap pénztári számadási kivonat jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A kalocsai főtisztelendő egyházmegyei főhatóságának f. évi 2961., 4281. és 4444. számú leirata az 1897. évben megtartott — bolt-helyiségeknek 3 évre történt haszonbérbeadás iránt — felvett árverési jegyzőkönyvek jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik. Dobos Adolf kérvénye a 16. és 17. számú bolt-helyiség iránt 3 évre kötött szerződésnek 6 évre leendő kiterjesztése iránt. — A kérvény elutasított.

Sztrilich Zsiga kérvénye a 3., 4. és 5. számú bolt-helyiség iránt 3 évre kötött szerződésnek 6 évre leendő kiterjesztése iránt. — A kérvény elutasított.

A zombori róm. kath. kegyuri bizottság elnökének jelentése a templomi szolgáló kinevezése tárgyában. — Schlagetter Gyula polgármester a templom-szolgái állásra Szalay Ferencet nevezte ki. E pontnál felszólt dr. Donoszlóvits Vilmos és dr. Fratricsevits Aszt Vince. A nyugdíjosultság rendezését sürgették. Fejér Gyula, apát-plébános felszólalása után Schlagetter polgármester kijelentette, hogy a nyugdíjosultság rendezésére kiküldött bizottságot össze fogja hívni.

Templom-pénztár kezelőségének jelentése néhai Józits Lőrinc örököse által a miscalapítványi pénztárba visszafizetett 94 frt kölcsöntöke tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Ebenhardt Mihály szabadkai kófaragónak 190 frt 42 kros számlája a Szent-Háromság újjakészítése iránt elkészített tervezet, költségvetés és a bemutatott mintázat elkészítéseért. — Az összeg nem utalványoztatott.

Amstadt Mihály kérvénye az egyházpénztárba tartozó 1200 frt kölcsön visszafizetése iránt. — Tudomásul vétetik.

Zombor város tisztii ügyészének megkeresése a zombori 4931. sztk. 45. sor 12243/b. hr. szám alatti ingatlanra bekebelezett 13680 frt 70 kr iskolai segélybeli zálogjognak a város által eladott 883 □ ölti rétre tehermentesítési nyilatkozat kiadatása iránt. — A törlési nyilatkozat kiadatik.

Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános ur előterjesztése néhai Sztrilich Mihály 100 frt 40 krról és Schaffner József 138 frt 60 krról szóló miscalapító-levelének elfogadása és felterjesztése iránt. — Elfogadtatt.

Folyó évi 11. szám alatt kiküldött bizottság jelentése a kálvária-kápolna és az összes stációk alapos tatarozása iránt felmerült 268 frt 46 krunak kiutalványozása iránt. — Kiutalványozatik.

A zombori Isó temetkezési-egylet kérvénye az eddig haszonbérbe bírt bolti helyiségnek évi 80 frtért leendő átengedése iránt. — A kérelemnek hely adatott.

A róm. kath. templompénztár kezelőségének jelentése a 16. és 17. számú bolti helyiségeknek gyökéres jókarba helyeztetése tárgyában. — E tárgyban egy bizottság küldetett ki. A bizottság tagjai Falcione Gusztáv,

hang, mely figyelmessé tette a Bodrit és mintha ő is állati hüséggel osztoznék ama fájdalmas sóhajtásban — vonyított egyet reá. Nem hiába fektűt ő oda, állati hüségében volt már, hogy gazdája mellett fektűdjön, ha fagyban, ha porban.

S ki volt ez a gazda? Az apa! Az az apa, ki meddő, száraz keblén nevelte fel a fiút, táplálva őt az apai szeretet éltető melegével! Az az apa, ki felnevelte fiát, hogy egykor, ha előregszik, legyen a ki e szeretetet viszonzozza, ki tehetetlen aggkorában ajánozza, ápolgassa! Felnevelte, mert szerette és mert apai kötelességében állt, hisz vére volt. Az apai szeretet sokra képes, de a fiui is. Az apa képes gyermekét szeretetben elhalmozva felnevelni az életnek és a fiu képes az apáról — megfélekedezni.

Megfélekedezik arról, a kinek kegyeiben és szülői ápolásában fejlődte ki érdemes mivoltját, hogy — emberré legyen!

És mikor felesperedett, mikor a szülői kéz felbontotta szárnyait, hogy szabadon reptessen az élet göröngyös útjain — határtalan reptében nem gondolván a jövőre, csak a jelen lebegett előtte. Fiui könnyelműséggel nem törődik azzal, kinek jelenét is köszönheti.

Mig a fiu a szoba meleg falai közt élvezte a kellemesség gyönyöreit, addig az öreg apa ott didergett az ereszet alatt, hideg fagyos vackában. Keserű sóhajokban kitérve fájdalmas érzéssel gondolt azokra a percekre, mikor azt a szűzke porontyot térdein ringatta... Talán jobb lett volna, ha még akkor megfűjtotta volna! Talán akkor mint gyilkos már régen a hideg bantok alatt fektűdne, hol nem érezni semmit. De most érez, fázik, reszke. Érti a lelki szenvedést, mely keserűséggel tölti el egész valóját, érti a dermesztő hideg fagyát, mely megreszketteti. És sóhajtott az öreg apa minden este, talán zokogott is addig, mig könnyes szemait a dermesztő hideg fagya le nem zárta, ekkor mely álomba szenderült.

Álma csendes volt. Álmában mintha előtte látta volna azt a gyenge képű kis unokáját, kit a meleg

szobából kicsalt az öreg apa fájdalmas sóhajai. Odament hozzá és fagyos képeére egy csókot nyomott, majd tarkagatta kezét, lábát, de hasztalan, az öreg apa csak fázott tovább, reszkettett nagyon. Az unoka besompolygott és odasugta apjának:

— Apám! Öreg apa nagyon fázik, reszke, hideg van kűn nagyon!

Az apa morcosan förmedt reá:

— Mit törödsz te vele, hadd fázzon, fektűdj, eb-adtája!

Az unoka szemei könyekkel teltek meg, sirt és nem fektűt le. Az apa még egyszer ráförmedt és az unoka még jobban kítört:

— Apám! A mindenható Isten, ki látja a földönfutók és elhagyottak meggyalázott, de ártatlan lelkét, ugy látja ezt is, a mit te elkövetsz!... Apám, kivi-szem a dunnán, az öreg nagyon fázik!

Az apa dűhösen ugrott ki az ágyból és nem átal-lotta arcul tűni a gyereket, majd kezébe nyomott egy lópokrócot:

— Ne, vidd ki öreg apádnak, takard be vele.

Az unoka örömmel rohant ki a pokróccal, de nem takarta mindjárt be az öreg apát. Előbb könyeit törölte belé, aztán ketté hasította és csak felét tette az öregre. Az apa ezt látva, vadul neki esett és kérdőre vonta.

— Hát ezt miért teszed, ebadta pimasza? talán sajnálod öreg apádtól az egész pokrócot, vagy mi?!

— Nem apám. Isten látja lelkemet, hogy nem sajnálom! Csupán azért téptem szét, hogy a másik felét te részredre tegyem el, ha az Isten megengedi, hogy megöregedjél!...

Az apa e szavakra elsápadt és szemei tűzbe lobbantak, vad dűhében szerette volna letűni saját vérét... de nem... lágy hangon oda szólt:

— Hivd be öreg apádat!

A fiu nem hirta be, hanem edzett karjaival átnyalabolta azt a fagyos, már-már merevedő testet és becsepelte!...

És az öreg apa ezentul a meleg szobában aludt!...

Me

Frey Inr

ellenör.

A z

előterjeszt

számú bo

haszonber

A z

tóságának

elleni 113

ügyésznek

Dus

12. számú

gedélyezé

A z

tóságának

új telekké

nek leend

szólal dr

kola-alap

tétszerkes

zittassa k

vagyon

teések elle

szavazási

plébános

A fo

lentése a

közö köte

vetett.

A zo

és Körít

előirányza

A zo

beterjeszt

földek has

hagyatott

A fo

lasztmány

állítása t

— Tudomá

A zo

népiskolák

zata. — E

Meg

telenebb ta

órakor eru

Szem

Szemző Joz

anyja töbt

Kine

zombori kir.

lankai jaras

Kine

helyettesek

Eichardt K

Zoltan aljg

irukot, a

közsegi iru

irukot, a w

Előte

miniszter K

lojt a X. ú

Paly

biróságul s

Uj m

volt varme

7-én megejt

vetkező val

megvalaszta

Dusan, O-K

és Halasz J

Kovilon We

renc, O-Paa

Armin.

Hirel

ügyvedkama

saját kérem

törlette; toz

helyely az

Vasut

kir. kereske

megei hely

vasutak Zen

terig vezet

előmunkala

Esku

tulajdonos

Hlonka kis

író leányau

szeröl Hag

Sándor Bel

szállodában

Haz

cember hó

egybekötöt

közönséget

Felülüzetes

táztatnak. —

Köszö

dezendő kara

mányok foly

Fernbach J

Joksmann J

lágyi Mörne

5—5 frt, Öz

Istvánné 3—

Anna, Enye

Michelsz J

szives adako

Zomborban,

Borbála, eln

Eskü

államasuti

Császár Mar

erdődév lea

törvényszeri

vasuti ellenör

Frey Imre, Veszelovszky Péter, a pénztárnok és az ellenőr.

A zombori r. kath. templompénztár kezelésének előterjesztése Joannovits A. zombori kereskedőtől a 15. számú bolti helyiség után hátralékban levő 47 frt 47 kr haszonbér behajtása iránt. — A behajtás elrendeltek.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóságának Konyovits Istvánnak Athanaczkovits György elleni 11359. sz. alatti végzése. — Elintézés végett az ügyésznek adatik ki.

Dusa Piroška kérvénye az általa haszonbérbe bíró 12. számú bolti helyiség alhaszonbérbe adás iránti engedélyezése tárgyában. — Az engedély megadatik.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóságának folyó évi 11652. számú hirdetménye a zombori új telexkönyvi betéteinek elkészítése és a nyilvánosság leendő átadása tárgyában. — Ezzel a pontnál felszólal dr. Donozlovits Vilmos. Tudomása szerint az iskola-alapokat is mint egyházi vagyont vették fel a betétszerkesztés alkalmával. Indítványozza, hogy azt igazítsa ki a közgyűlés úgy, hogy a r. kath. hitközség vagyona mint ilyen szerepeljen, ne pedig mint egyházi vagyon. Fejér Gyula apátnak az ilyen megkülönböztetések ellen aggályai vannak. Schlagetter polgármester szavazásra bocsájtván a kérdést, a közgyűlés az apát-plebanos intencióit szigorúan határozta.

A folyó évi 3. szám alatt kiküldött bizottság jelentése a Rókus temető bekerítettése és az erre vonatkozó költésgevetés bemutatása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A zombori r. kath. templompénztára, iskolai alap és Kórits József-féle alap pénztáranak 1898. évi költség-előirányzata. — Elfogadtatott.

A zombori róm. kath. egyházpénztár kezelése betérjeszti a Kórits József-kápolna-alapítványt képező földek haszonbérbe adásáról szóló szerződést. — Jóváhagyatott.

A folyó évi 6. számú határozattal megbízott választmány betérjeszti a Szent-Háromság-szobor helyreállítás tárgyában felvett felülvizsgálati jegyzőkönyvet. — Tudomásul vétetik.

A zombori róm. kath. iskolaszéknek az összes elemi népiskolák fentartásáról szóló 1898. évi költség-előirányzata. — Elfogadtatott.

Meg több, a tárgysorozatba fel nem vett jelentéktelenebb tárgy került elintézés alá. A közgyűlés fél 12 órakor ért véget.

Ujdonságok.

Személyi hír. Özv. Vojnits Lukácsné szül. Szemző Jozeta urnó, dr. Vojnits István főispán édes anyja több napi itt-tartózkodásra városunkba érkezett.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Sulyok János zombori kir. törvényszéki segédtelexkönyvvezetőt a palánkai járásbírószobához telexkönyvvezetővé nevezte ki.

Kinevezés. A belügyminiszter anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte: a bacs-novoszei kerületbe Eichardt Karoly községi irnokot, a csonoplai Oláh Zoltán aljegyzőt, a kernyaji Kremer Béla községi irnokot, a bacs-szenttamási Kekits Bozsád József községi irnokot, a gakoiba Kerekes Albin községi irnokot, a wekerletalva Bohunek Jenő községi irnokot.

Előleptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kurucz Gyula varmegyénk segédtanfelügyelőjét a X. fizetési osztály második fokozatába leptette elő.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a bajai járásbírószobához segédtelexkönyvvezetői állásra.

Uj megyebizottsági tagok. Az üresedésben volt varmegyei bizottsági tagsági állásokat a folyó hó 7-én megejtett választásokon töltötték be. Eddig a következő választásokról kaptunk tudósítást: Apatinban megválasztott Jesei Henrik, O-Verbászon Markovits Dusan, O-Kanizsan Hercz Ede, Zentán Kovács Mihály és Halász János, O-Morovican Varjas Sándor, Felső-Kovilov Weininger Mihály, Nemet-Palánkán Klein Ferenc, O-Palánkan Nityin János és Sztanitszon dr. Heller Ármán.

Hírek az ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédkamara Millassin József 6-becsei lakos ügyvédet saját kérelmére az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte; továbbá dr. Roth Leó ügyvédet Palánka székhellyel az ügyvédekről vezetett lajstromba fölvetette.

Vasuti elömlunkalati engedély. A magyar kir. kereskedelemügyi miniszter a Bacs-Bodrogh varmegyei helyierdekü vasutársaságának a nevezett vasutak Zenta állomásából kiágazólag a zentai vásártérig vezetendő gőzmozdonny vasutvonalra egy évre elömlunkalati engedélyt adott.

Esküvő. Tarcazy István, zombori gyógyszerártulajdonos tegnap d. e. esküdtött örök hűséget Vértsey Ilonka kisasszonynak, Vértsey Károly, ügyvéd és kiváló író leányának. Násznapok voltak: a menyasszony részéről Hagenmacher Árpád, a vőlegény részéről pedig Sándor Béla volt főispán. Délben 1 órakor az Elefánt szállóban dejeuner volt.

Háziestély. A zombori népkör folyó évi december hó 18-án esti 8 órakor saját helyiségében táncal egybekötött háziestélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Belépti díj 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtaztatnak. — Külön meghívók nem bocsájtatnak ki.

Közönségnyelvítés. A nőegylet által rendezendő karácsonyfaluépejére eddig a következő adományok folytak be: özvegy Fernbach Bálintné 20 frt, Fernbach Antalné, Gertinger Pálné 10—10 frt, özvegy Jaksman Józsefné, Husvéth Maria, Garam Izabella, Szilágyi Morné, Dalmay Béláné, dr. Grünner Samu, N. N. 5—5 frt, özvegy Beke Gyuláné, Kozma Lászlóné, Tápay Istvánné 3—3 frt, özvegy Mály Teréz, Kórics Eszter, Molnár Anna, Enyedy Eugénia, Kohut Henrikné 2—2 frt, Michelsz Jánosné, Szilágyi Elemérné 1—1 frt. Fogadják a szives adakozók a nőegylet nevében hálás köszönetemet. Zomborban, 1897. évi december hó 8-án. Esztergamy Borbála, elnök.

Esküvő. Városi Kálmán prigl.-szent-iváni magyar államvasuti hivatalnok múlt hó 27-én tartotta esküvőjét Császár Mariska kisasszonnyal, Császár Ignác m. kir. erdővéd leányával. Násznapok: voltak Jusits Antal törvényszéki bíró és Schmidt Lajos szabadkai m. államvasuti ellenőr.

A felsővárosi óvoda-egylet bálja. A kik folyó hó 7-én este a Vadászúrt tánctermeit felkeresték, azokat valóságos elbűvölő a szemek elé táruló képzetekkel látvány. Szinte tűndéri volt a pazar pompa, melyet a hölgyek toilletjük tekintetében kifejtettek. Annyi szép magyar paraszt menyecskét és annyi gyönyörű paraszt leánykát, a mennyi a bálon részt vett, ritkán lát együtt az ember. Sajátságos ruhadarab az a paraszt-szoknya, legyőzte a bálók rendszerinti hibáját — a feszséget, és olyan fesztelen mulatságot teremtett, mintha csak egy csupa rokonból álló lakodalmas sereg bódolt volna ez este Terpsichorének. A bokorugrós paraszt-szoknya és a kissé dekolletált derek megtette a maga hatását, a mennyiben a Vadászúrt derek tulajdonosának szavai szerint, az urak elképzeltetlen vandallizmussal pusztították a lütsítő italokat. A jelen voltak a kellemest összekapcsoltak a hasznossal, jötekkonycelra táncoltak. A bálrendező egyet önjerejével küzdött fel magát azon polcra, hogy manapság több mint 40 szegény gyermek élvezeti ingyenesen az óvoda hasznos intézményét. Ez este is ezen intézet javára rendeztetett a mulatság és mondhatom a jelen voltak olyan jötekkonykodó hangulatban voltak, hogy az anyagi eredmény megközelíti a 300 frtot. E tenyes anyagi sikert csak az erkölcsi siker multa felül, a mely elert eredményt első sorban az óvoda-egylet elnökének, dr. Bruck Ármánnak szakavatott rendezése idézte elő. Vagy 250 táncra vágyó személy gyűlt össze ez alkalomra, közte városunk színe-java vallaskülönbőség nélkül és ezek valamennyien egy kellemesen eltöltött éjszaka emlékeivel távoztak reggeli fél 6 órakor, a mikor is csak a Sándor bandája és a jeunessdoreenak egypár tagja maradt vissza. A bál referatáknál általános szokás még megemlíteni, hogy az első negyest hány pár táncolta. Legnagyobb örömeim módomban all e szablonlont elterhetni, a mennyiben jelenthetem, hogy a 2-ik és 3-ik negyest is ugyanannyi pár táncolta, mint az első, pedig ugyancsak szép számmal vettek részt azokban, t. i. körülbelül 60 pár, a mi újból is egyik fényes jele az est kedélyességének. A díszes hölgyközönség névsora a következő: asszonyok: dr. Bruck Ármáné, dr. Bruck Morné (Apatin), dr. Sági Samuné, Revai Adolfné, dr. Pataj Sándorné, dr. Brauner Adolfné, Halasz Davidné, Kelő Morné, Handler Jenőné, Schlieszer Sándorné, Gombos Morné, Goldstein Albertné, Engl Morné, Popovits Sebőné, Weinberger Sándorné, Czeizl Gaborné, Scheer Ignácné, Racz Somane, Bondy Arnoldné, Földvari Morné, Hecht Márkné, özvegy Löwy Ferencné, Weisz Vilmosné, Zimmermann Ármáné, Holländer Józsefné, Bárány Zsigmondné, Scheer Samuné, Stein Jakabné, Weidinger Zsigmondné, Singer Sándorné, özvegy Flesch Ferencné, Goldmann Józsefné, Wollner Samuné, Neumann Fülöpne, özvegy Kaufmann Simonné, Keszer Dezsőné, id. Goldfahn Sándorné; leányok: Brauner Aranka, Zimmermann Tinka (Eszék), Czeizl Judit, Löwy Dora, Spitzer Mariska, Weisz Flora, Sachs Lina (Boroszló), Schlanger Berta (Déva), Kepes Jolán (Abrudbánya), Holländer Helen, Weinfeld Tonika (Ujvidek), Liebman Margit (Kassa), Schlesinger Rózsa (Krajova), Popovits Mariska, Vida Ilonka, Staudacher Mariska, Neumann Gizella, Goldfahn Relli, Wollner Adél, Leopold Rozsika, Flesch Helen (Monostorszeg), Auspitz Sárka.

Vasuti elömlunkalati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter vasuti elömlunkalati engedélyt adott egy varmegyében építendő helyierdekü vasutvonalra. Az építendő vasut felső Bácska forgalmat van hivatalba emelni. Kiindul a „Budapest—Zimanyi” vonal Halas állomásnál, érinti Jankovác, Mélykut, Tataháza, Matheovits, Bacs-Almás, Bacs-Madaras, Katymár nagyközsegeket és Sztanitsónal beagazik a baja—zombor—ujvideki helyierdekü vasut vonalába.

A történelmi társulat közgyűlése. A Bacs-Bodrogh varmegyei történelmi társulat folyó évi december hó 29-én (szerdán) délután 3 órakor Zomborban a megyeház kistermében közgyűlést, ezt megelőzőleg pedig délután 2 órakor ugyanott választmányi ülést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Az 1897. évi zárszámadások bemutatása. 4. Az 1898. évi költség-előirányzat. 5. Schmansz Endre elnök lemondása. 6. Indítványok. 7. Felolvasások. 8. Tiszttüjtés.

Esküvő. Dr. Fodor Ármán budapesti gyakorló orvos f. hó 7-én d. e. 11 órakor vezette oltár elé Rothfeld Anna kisasszonyt Baján. — Dr. Frank Vilmos es. és kir. ezredorvos e hó 8-án d. u. 3 órakor lépett házassági frigre Reich Jenny kisasszonnyal, Reich Salamon borotai nagybirtokos leányával.

Pasztortjáték. Az ó-kanizsai r. kath. tanítói testület felsőbb osztályú növendékeivel a karácsonyi ünnepeken előadandó pasztortjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét a „kalocsai tanítók háza”-nak fogja juttatni; tekintve a minden oldalról nyilvánuló érdeklődést, biztosra lehet venni, hogy csinos kis összeggel gyarapszik e humánus intézmény alapítóje.

Színházi műsor. Vasárnap, 12-én: „Leszámolás”, népszimnő, Gécy Istvántól. Hétfőn, 13-án: „Trilby”. Kedden, 14-én: „Falu rossza”. Szerdán, 15-én: „Citerás”. Csütörtökön, 16-án: „Léthe vize”. Szombaton, 18-án: „Ninette”.

Felülfizetések. A hód-sághi ifjuság által Hód-sághon létesítendő középiskola javára folyó évi november havában rendezett műkedvelő előadás alkalmával felülfizettek: Balázs Vincéné (Bács) 50 kr, Berkes Rezső 50 kr, Becker János 50 kr, Ertl Ferenc 50 kr, Emánuel Hugó 50 kr, dr. Hofbauer Miklós 1 frt, dr. Jusits Elemér 1 frt, Korényi Béla 2 frt, König György (Gajdobra) 50 kr, Krieger János 50 kr, Kimmel Ferenc 50 kr, dr. Legrand Ferenc 2 frt 50 kr, dr. Mártonfy Dezső 1 frt 50 kr, Mattanovich Károly (Bács) 2 frt, Nopper Ferenc 50 kr, Neumayer Péter 50 kr, Ohausz János 30 kr, Orehoja Sándor 1 frt, Resch testvérek (Bács) 1 frt 50 kr, Schumacher Dezső 1 frt, Szeus N. (Bács) 50 kr, Schwerer Jakab 10 kr, Schwerer Vitályos 50 kr, Szendy István 1 frt, dr. Scultéty Jenő 1 frt, Schwendner József 50 kr, dr. Szabó József 2 frt 50 kr, Sztrilich Kálmán 1 frt, id. Trischler Ferenc 50 kr, Valentin Arthur 10 kr, összesen 27 frt.

Tűz. Szerdán a déli órákban tűz volt városunkban. A madár-utóban égett le egy melléképület. A tűzoltók a tüzet csakhamar lokalizálták.

† **Ambrózvits Gyula.** Zombor város közéletének egy tekintélyes és általánosan tisztelt alakja dőlt ki az élők sorából. Ambrózvits Gyula városi bizottsági tag, a zombori szabadelvű párt egyik legtevékenyebb vezéralakja hosszas szenvedés után folyó hó 7-én reggel 7 órakor életének 61. évében elhunyt. Halálának híre általános részvétet keltett; impozánsan nyilvánult meg ez a részvét a 8-án délután 4 órakor végbe ment temetésén: rendkívüli nagy számban jelent meg a közönség, hogy utóljára rója le iránta tiszteletének adóját. A család a következő gyászjelentést adta ki: Ambrózvits Emilia, Ambrózvits Eulália, özvegy Gärtner Ferenéné és Ambrózvits Béla — neje szül. Meszlényi Ilona és fiai: Dezső és Lajos nevében is melyen megsomorodott szívvel tudatják kedves jó testvérüknek, illetőleg sógorának és nagybátyjuknak Ambrózvits Gyula Zombor szab. kir. város törvényhatóság bizottsági tagjának hosszas betegség után e hó 7-én reggeli 7 órakor élete 61-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült teteméit e hó 8-án délután fél 4 órakor fogják a gyászbazán (Zarándok-utca 119.) beszentelni és a helybeli Szent-Rókus temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig lelki üdvösségeért folyó hó 10-én délelőtt 9 órakor lesz a róm. kath. plebania-templomban. Zombor, 1897. évi december hó 7-én. Áldás emlékére!

25 éves jegyzői jubileum. Rém községből irják: Fényes tanujélet adta Rém községe Hirmann Miklós első és 25 évig volt jegyzője iránti szeretetének. Folyó hó 5-én este fátylasmenettel szép emléket adtak át a jubiláló jegyzőnek, ki Kelle Vince aljegyző üdvözlő beszédére meghatott szavakkal köszönte meg a nem várt ovációt és meglepetést. Az egész község apraja, nagya, ifja és örege megjelent a községi jegyző háza előtt s hangos szavakban adott kifejezést meleg érzelmeinek. Masnap a képviselőtestületi diszgyűlésen Tüske József esküdtéltatta a jubiláns jegyző érdemeit. Sorra jöttek aztán vendégszerető házához a járásbeli jegyzők és környékbeli intelligencia, hogy őszinte tiszteletüket fejezzék ki.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Schmidt Rudolfné szül. Asztalos Anna a saját, valamint alulirt gyermekei és rokonai nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy szeretett férje, a jó atya, testvér, sógor és bácsi Schmidt Rudolf folyó évi decemóer hó 8-án esti 6 órakor, életének 66-ik évében, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványai folyó hó 10-én délután 3 órakor fognak a gyászbazán (Zrinyi-utca 184. sz.) a római kath. szertartás szerint beszentelteni és a szent Rókus sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1897. december hó 9-én. Beke hamvainak! Bizon Simonné sz. Schmidt Mariska férjével, Schmidt Károly és neje szül. Bánovits Terézia, Schmidt Annuska, Vilma, Gizella és Zoltán, gyermekei. Bizon Rezső, Ilonka, Janika, Karolyka, Schmidt Ödön és Emmuska, unokái. Id. Husvéth István, sógora. Vollenweider Jakabné sz. Asztalos Terézia, sógoronője. Özv. Schmidt szül. Klimits Maria, menyee. Vollenweider Ida és Emma, unokahugai.

Megakadályozott párba. Erdékes esetről ír ujvideki levelezőnk. Folyó hó 5-én ugyanis kardpárba-juak kellett volna Kovilon végbemeni St. E. 70. gyalogezredbeli főhadnagy és egy ottani gyógyszerész között. A párba azonban kitudódott és meg akarták akadályozni. A főhadnagy azonban az eles karddal a közbeleépőkre rohant és egy ezredbeli őrsvezetőt súlyosan megsebesített. Kovilról ekkor sürgönyileg meghívták Ronai csendőri főhadnagyot a garázdalkodó tiszt elfogatására. Ronai főhadnagy azonnal Kovilra utazott.

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Balogh György bacs-petrovoszei gyógyszerész mint férj és fia Jenőke, továbbá magyar Kossa Gusztáv és neje szül. Hencz Izabella mint szülők, Gusztai, Sándor, Izabella, Ilona és Aranka mint testvérek, fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejtethetlen nő, anya, gyermek és testvérnek Balogh Györgyné szül. magyar Kossa Jolánnak hosszabb szenvedés után, boldog hazaszágnak második évében, Jánosházán 1897. évi december 6-án esti 6 órakor, a halotti szentségek ajátos felvétele után történt esendes elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 8-án délután fél 4 órakor fognak a r. k. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozatok Jánosházán december hó 9-én reggel 8 órakor, Bacs-Petrovoszeiön pedig december hó 20-án fognak a Mindenhatónak bemutatatni. Béke és áldás lebegjen a drága hamvakon!

A zentai szerencsétlenség. Megirtuk annak idején azt a rettenetes katasztrófát, melynek Pollák Baruch zentai kereskedő családja esett áldozatul. A két nagyobb leány a tűz után meghalt, most értesülünk, hogy a harmadik leány, aki a mentés megkísérlésekor szintén összeégett, ugyancsak meghalt. Zenta város közönsége még most sem szabadult meg a borzasztó eset emlékének hatásától, amit mutat az is, hogy a harmadik Pollák lány temetésén is óriási gyászközönség jelent meg.

Sertésvész elleni védekezés. E tárgyban a földmivelésügyi m. kir. miniszter következő leiratot intézett a gazdasági egyesülethez: Megkönnyíteni óhajtván a sertésvész elleni védekezésben a versávoval való ojtási kísérletezéseket, értesitem a címet, hogy a székes főváros közelében egy sertésvész elleni versávoval előállító ideiglenes telepet létesítettem. A versávo előállítására államilag és állami felügyelet alatt történik s a telep naponta mintegy 500 adag versávót termel s a versávót egyelőre ingyen bocsátja a gazdák rendelkezésére, mely postai utánvét mellett a megrendelés beérkezésekor sorrendjében és a készlet arányában fog kiszolgáltatni. A megrendelések a vezetésemre bizott miniszterium állat-egészségügyi osztályához intézendők.

A hadsereg halotti jelentése. Szomorú adatokat tár elénk a honvédelmi miniszternek most betérjesztett jelentése, melyben a közös hadsereg magyarországi ezredeiben és a honvédségnél az 1896—97-ik szolgálati évben történt öngyilkossági esetek száma van kimutatva. E szerint a közös hadsereg magyarországi ezredeiben 130 katona emészette el magát tavaly, 56 pedig öngyilkos kísérletet követett el. A honvédségnél 40 katona ölte meg magát, 10 pedig megkísérlette az öngyilkosságot.

Szük a temető. Topolyáról írja tudósítónk, hogy a mindinkább nagyobb mérvet öltő járványos betegségek miatt a halálesetek száma annyira szaporodik, hogy a régi temető már majdnem tele van. A községi előjárásnál jelentést tettek s ennek folytán az előjáróság egy új temető kihasítása iránt megtevette a lépéseket.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes és most kiadott vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggeli 6 óra 46 perccor személyvonat, déli 11 óra 54 perccor személyvonat és esti 8 óra 35 perccor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perccor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perccor személyvonat, esti 8 óra 34 perccor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perccor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perccor személyvonat, esti 8 óra 41 perccor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 perccor személyvonat, déli 11 óra 47 perccor személyvonat, esti 8 óra 25 perccor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 perccor személyvonat, délutáni 4 óra 05 perccor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 24 perccor személyvonat, reggeli 6 óra 25 perccor vegyesvonat.
7. Újvidék felé indulás: Délutáni 3 óra 51 perccor személyvonat, hajnali 2 óra 30 perccor vegyesvonat.
8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perccor személyvonat, esti 7 óra 18 perccor vegyesvonat.

Levelezés.

O-Becse, 1897. dec. 8.

(Ellentétek. — Ármentesítő gyűlés. — Virilisták. — Szociális mozgalmak.)

Romlott viszonyokra vall az, a mikor a társadalom munkássága ellentétbe jön a hivatalos világ intézkedésével, vagy viszont.

Igy vagyunk mi most ó-becseiek. Míg a társadalom körében egyik a másikat lelkesítve, elvtársakat gyűjt arra, hogy a névmagyarosításban minél tömegesebben vegyenek részt; míg a magyar szabadságharc 50 éves évfordulóját fényesen és áldozatokkal ünnepeljük meg, sőt az ünnepeket maradandó emlékekkel megőrizni; míg a magyar társadalom melegágyát, a „Magyar Nép-kör“-t ezéltől 30 évvel megalakító egyént, Lázár Józsefet ünnepejük, akkor egy közönség képviselőtestülete úgy szól a magyarság érdekében, hogy egy szállási magyar iskolát beszéljen azért, mert ott véletlenül az idén csak 24 tanuló van és utasítja a növekedéket, hogy a messze fekvő szerb iskolák járjanak, a hol a tanítási nyelv a szerb és így addig semmit sem tanulhatnak, míg szerbül meg nem tanulnak.

Annál feltűnőbb ez, mert a gazdag hirben levő Ó-Becse mondotta ki és nem Vilóvá vagy Káty. A magyar iskolák barátaik különben az a tudat vizsgálja, hogy a kir. tanfelügyelő nem fogja hozzájárulását megadni ehhez, a takarékoság örve alatt meghozott határozatot.....

Nagy érdeklődéssel várják az intéző körök december 16-át, a mikor dr. Vojnits István megyei főispánunk, mint a bácsi ármentesítő társulat miniszteri biztosa fog Ó-Becsebe érkezni, hogy a négy év óta autonóm jogait megfosztott társulatot visszahelyezze jogaiba. Az érdeklődés jelei mutatkoztak a kiküldötteket megválasztó közönségi közgyűlésben is, a mely a következő képviselőket küldötte ki: Dr. Milkó Ignác, Gombos Béla, Zsótér Andor, dr. Vojnits Áron, dr. Grünbaum Pál és Gönczy János. — A kisebbség méltánlandó okokból Mihály Sándor jegyzőt öhajította volna a kiküldöttek között látni, mint olyant, a ki 20 év óta tagja lévén a társulatnak, alapos ismereteivel csak hasznára lett volna az általa képviselt közönségnek, — de a többség őt mellőzte.

A közönség virilistáinak névjegyzéke a fűszergabiró által már jóváhagyatván, közszemlére van kitéve. A névsor a következő: Ginder Ignác 4136 forint, Paukovits Ottó, 3074 forint, bács-tiszai takarékszövetkezet 2500 forint, dr. Grünbaum Pál 2210 forint, ó-becsei I. takarékszövetkezet 2098 forint, Terék Károly 1790 forint, ó-becsei I. takarékszövetkezet 1536 forint, Freund József 1481 forint, Pillischer Manó 1475 forint, Gortva József 1401 forint, báró Jovits-alap 1290 forint, Gombos Béla 1197 forint, Dungserszky Bogdán 1181 forint, m. kir. kincstár 1127 forint, Gerber Nándor 1124 forint, ó-becsei I. ösegegyűlés 1120 forint, Tripolszky Imre 1119 forint, dr. Tripolszky János 1115 forint és Matkovits Béla 1065 forint. — E szerint új képviselők lesznek a jövő évben Pankovits Ottó, dr. Tripolszky János, Matkovits Béla és a magyar kir. kincstár képviselője.

A nehéz megélhetési viszonyok, a magas közönségi adó újabb szociálistákra ad okot. A hatóság-tól gytlekezésre engedélyt kértek, de az megtiltatván, most egyes magánházaknál jönnek össze tanácskozásaikra. A rendőrség azonban folyton nyomukban van és már több esetben felosztatta gyűléseiket.

Mult szombaton a Ferenc-csatornai zsilip-építésnél zudultak fel a szociálisták és az egyik munkavezetőt megtámadták, de a telefonon értesített rendőrség elejét vette a nagyobb zavargásnak. A zavargókat a vállalkozók elbocsátották.

A szociálista-izgatók már kezdik az arató-sztrájkot előkészíteni, sőt nagyobb tiltakozó gyűlést terveznek a munkás-törvényjavaslat ellen. Nagyon természetes, hogy mind e mozgalmak értelmi szerzői a fővárosból bocsátják szét utasításaikat, a melyeket a fizetett izgatók ügyesen szórják szét a nép között.

CSARNOK.

EGY FÉSZKELŐ-TELEP PUSZTULÁSÁRÓL.

Mit is mond a brit szellemóriásnak elmélázó dán királyfia? „A pusztulás olyan jó emlékeztető a mulandóságra.“ Es a dán királyfiának igaza van. Minden mulandó a földön. Abba a mélyseges sötétségbe, melyet nemlétnek mondunk, mindenkinek és mindennek bele kell tekinteni, aki s ami csak létezik s ezután fog létezni. Es

még sem találjuk a pusztulás képét oly óriásinak, ha csak az egyesek elenyészte vonja magára figyelmünket; azonban ha beletekintünk azon óriási évkönyvbe, melynek mindenik lapja egy ezredévről beszél, szemünk elé tárul az a borzasztó pusztulás, mely lassan, észrevétlenül, nemcsak családok, rendek, hanem egész fajok elenyésztését idézte elő. S ezen pusztulás folyamata tart és tartani fog örökké.

Ha felvetnők a kérdést, hogy pl. a második taurusainak miért kellett elpusztulni a föld színéről, kétségtelenül azt a feleletet nyernők, hogy előállott egy hatalmasabb elem, mely attól sok ezredéves küzdelem után elragadta a főhatalmat. Nem céloz felsorolni, hogy a föld különböző korszakaiban mily változatosan folyt a harc, melyet találóan nevezett el egy nagy természet-buvar a létért való küzdelemnek, de tény, hogy a jelenkorban az ember az ur a földön. Igen! az önző ember, ki nem tűri meg maga mellett a hatalmas s szétzuza azt, mely szembeáll vele, megfogyasztja azt, mit az ember maga akar fogyasztani.

Gyengébb a tollam, hogysem esetelhetném a rombolás munkáját, mit az ember szemben a természet teremtvényeivel végez. Meg csak egy külön osztályal sem foglalkozhatom, csupán a madarak egy parányi része, a szürke gemek (Ardea cinerea) pusztulásának képét akarom feltárni, melyek az ember utjába esnek, ki azokat irgalom nélkül eltiporja.

Az említett madarak magas erdei fákön társasan fészkelnek s az ily helyeket gemkolóniáknak, telepeknek szokás nevezni. A dunamenti erdőkben nem tartozik épen a ritkaságok közé s a fészkekvizsgálók eziseben keresik fel a gyarmatokat, melyekben a sólyomfélék is szeretnek fészkelni. Nekünk, bácskaiaknak is vannak ilyen telepeink, melyek közül valószínűleg a bezdani erdő nyugati részében elterülő a legtekintélyesebb. Még pár év előtt mintegy 4 holdnyi területen minden fán volt 2-3 fészek, sőt lattam olyant is, melynek hatalmas koronája 8-at ringtatót. A gyarmat lakói senkitől sem zavartatva, csendes nyugalomnak örvendtek. Sokszor kerestem fel e helyet, melyre nem volt nehéz ráakadni. Szép tavaszi reggelen, midőn a nap első sugarai megáruyozták a borbélyokkal az erdőszélét, már messziről lattam a magasban kóválygó gemeket, amint a nap rásütött fehér mellökre, mik úgy ragyogtak a tiszta levegő égbén, mint megannyi mozgó csillagok. Néha meg mint fekete pontok mutatkoztak a magas ég alatt, melyek nagyobbra és nagyobbra nőttek, mozogni kezdtek, szárnyuk támadt; már szárnyaiknak lebegését is lattam s csakhamar fejem felett ballottam néhány gem és kormorán kurrogó kiáltását, amint reggeli balaszatra indultak. Es ha egy hirtelen közéjük toppantva, lépteim megröszegteték a száraz gallyakat, avagy bottal megütöttem az egyik fat, a csekély zajra minden fészekből ijedt szárnyacsapkodással, nagy rebbenéssel vonultak ki a gemek s rekedt hangjukkal hallatva keringtek a fák felett. Ismételt ittéseimre a gemek miutányszor ijedt kiáltással feleltek, melybe a varjak sértő karogása, vécsek és ölyvek fűtyszerű vijjogása vegyült. A száraz meg száraz torokból származó hang az erdő által többszörösen visszaveretve, sajátos harmoniává olvadt össze. Más-kor meg valami bokor mögé rejtözve vártam a mozgalom lecsendesülésére. A felraadt madarak nagy csapatokban reptek az erdő felett s mindinkább kisebbedő szabályos körökben ereszkedtek alá. Felszeg kapkodás közt, melylyel ez ügyetlen nagy madarak az egysenlyt igyekeznek fentartani s bizonyos melegegedést kifejező kurrogással szótkak fészükre szállani.

A mult év elején már e mozgalmak gyarmat a pusztulás szomorú képét nyújtotta. Az embernek szüksége lett az általuk lakott fákra s egymásután dönté halomra, mit sem törődve a fészekkel, a telmeztelen, tehetetlen kicsinyekkel, melyek ezáltal nyomorultul pusztultak el. Lattam a számtalan favágót fejszével kezökben, a mint hatalmas csapásokat mérnek a fátörzsre, mely összes izomerejükét követeli. Küzdve az óriás tölgygyel, mely századok óta szabadon élt, az a féktelen düh szállotta meg őket, mely mindig elhatalmasodik az emberben, ha elkecserezzel tör egy másik élet ellen. Mint a vadász, ki zsákmányt üldöz, mint a katona, ki embertársa életére tör, a favágó romboló dühét is az fokozza, hogy elő lényűt érez magával szemben. A fátörzs feljárdul a vas barapására és panasztól lépésként ismétli az erdő minden faja, ismétli az azt lakó madársereg, hallatja siró hangját az anya-madár, mely látja már a végzetes pillanatot, midőn a fa estében szerteszuaa otthonát, siró kicsinyeit, mindenét. Végre nehékesen zúban a földre a sulyos tölgy, estében le-törve a szomszédos fák ágait s messzire röpitve a rajt levő fészket s mozgó tartalmát. A favágók körülveszik a ledöntött óriást; levagdálják ágait s halomra bányva rendelkezésünkre bocsátják. Aztán sorra kerül valamennyi; a letört madár fiókákkal nem törődik senki, nincsen az embernek szüksége rajjuk, pusztuljon, a minek pusztulni kell.

Ma már a régi gyarmat helyét csak mélyedések, az egyes fák helyei jelzik s lakóik beljebb menekültek, hogy nemokára onnan is kitzessenek. Az előbbi nagyságuknak csak nyomorult foszlánya azon három, egymástól elkülönített kicsinyke hely, melyen jelenleg vannak megtelepülve.

Es ha az ember kiirtja majdan az összes erdőséget, mi lesz e szegény állatokkal? Bizonyára elpusztulnak, mint lakóhelyük. Sőt ha a pusztítás ily arányokban növekszik, ki csodálkozhat azon állításon, hogy a hasonló sorsukat épen úgy, mint ezeket, unokáink a kibaltak közé sorolják s legfeljebb muzeumokból ismerik meg?!

Herold Gyula Béla.

Közgazdaság.

A mezei pockok és egerek, valamint az ellenök való védekezés.

IV. Védekezés a pockok és egerek ellen.

(Folytatás.)

i) Az arzén. Ez úgy került előbb alkalmazásba, mint a sztrichnin, tehát impregnált buza alakjában; ma

*) Az erdő-törvény korlátozza ugyan a pusztítást, mindazonáltal többet vágnak ki, mint a mennyi utána képezhető. Es ha a közösen (vagy egy más, még eddig fel nem fedezett anyag) teljesen kiszorítja a fát, úgy meg a gazdasági rendszer is, mely már ma sem tűr meg a földön magánosan álló fákat, bokrokat, teljesen ellene fordul s ledönti a szárnnyasok legfőbb menhelyét.

már inkább pilulákat készítenek belőle, úgy mint azt a foszforal lattuk és pedig egy rész arzénra tizenkét rész liszt és két rész barna szőrp kell. Ezt is csak gyógy-szerész készítheti. A pilulák elhelyezése is teljesen úgy történik, mint az előbbi esetben.

Tiszta arzén helyett az állomás az arzénsavas rezet (cuprum arsenicosum) próbálta ki és pedig keményítő péppel, mint a foszfort (g): egy kilogramm pépre egy dekagramm arzénsavas rezet számítva. Feltűnő jó eredménye nem volt.

j) A barium karbonát. Ez is, mint a foszforpép Crampétól való. Négy kilogramm lisztre egy kilogramm precipitált szénsavas barium (barium karbonát) veendő es kevés viz hozzáadásával kemény testzavá gyurandó, hogy abból borsó nagyságu pilulát lehessen készíteni. Minthogy ezektől a piluláktól elpusztulhat a nyul is, azért ez is az egeryükba adandó és a lyuk azután betaposandó.

A bariumnak más alakját a chlorbariumot (barium chloridot) megkísérelte Moravek János uradalmi intéző is, aki azt finomra törtette és egyenlő mennyiségű zab-darával keverve használt. Ezen keverékből egy-egy egeryükba egy kavéskanálnyit kell adni. Mint ő írja, az eger mind elpusztult. Ez idén ugyancsak a Moravek-féle arányban, de kukoricadarával keverve megkísérelte azt az állomás is, határozott jó eredményét nem lattuk. Ugyancsak nem volt eredménye ennek az auyagnak keményítő péppel sem.

k) A tengeri hagyma (Scilla maritima) szintén szerepel az egeryítő anyagok között, amennyiben azt keleten allitólág szintén egeryítási celokra használják. Az állomás 1895-ben a földművelésügyi m. kir. miniszterium rendelele folytán tett próbát vele és pedig Schaffner Henrik konstantinápolyi lakos ajánlata folytán, aki e hagy-mából több példányt be is küldött. Az eljárás az, hogy e hagymát föl kell aprózni és ugyanannyi mennyiségű vagdalt hussal összekeverni, s hogy az azután pilulakká legyen alakítható, egy kis mennyiségű liszttel kell be-hinteni. Az ily előállított anyagot a Rovartani állomás 1895-ben a szerb nagy-szent-miklósi kir. földművelés-iskolá-nál próbálta ki, de eredmény nélkül. Különben ha be-válnék is, az a hozzá való hus miatt igen drága s nagy-ban nem igen alkalmazható.

Ezeket kivül van még sok anyag és szer, amelyet itt-ott ajánlanak, de ezek semmiféle jelentőséggel nem bírnak s így teljesen mellőzötték azokat.

V. A Löffler-féle egeryítés.

1894-ben hire terjedt, hogy dr. Löffler F. greifs-waldi egyetemi tanár fölfedezte azt a mikroorganizmust, amely a pockok tömeges elhullását, azoknak egyik jar-ványos betegséget előidézi. O ezt a jarványt egeryítusz-nak nevezte, magát a jarványt előidéző mikroorgani-zmust, mely az emberi hastífusz okozó szervezethez (Bacterium typhi) némi tekintetben hasonló, tudományos néven Bacterium typhi muriumnak, magyarul mondhat-nók, hogy egeryítusz-bacillusnak vagy bakteriumnak. Maga Löffler biztató reménynevel viselkedett e felfedezése iránt s hitte, hogy az egeryítási celokra is gyakorlati jelentőséget fog nyerni, annyival inkább, mert az ily felfedezett bacillus mesterséges módon tenyészett kul-turájával sikerült neki ugyanezt a betegséget, az egeryítusz-t, a fogságban tartott egereknél is előidézeni.

Ugyanez az anyag került 1892-ben Görögországban is kísérletezés alá és pedig szabadban és nagyobbszerű arányban. Ezen év tavaszán, aprilis es majus hónapok-ban alkalmazta azt részint maga Löffler, részint assis-tense Thessaliában, Larissában es a szomszédos városok es falvak környékén. Az eredmény akkor allitólág olyan jó volt, hogy a mezei pockok irtására szervezett biztós-ság Löfflernek majus hó végén mar következő lakónikus telegrammot küldött: „Kitűnő eredmények mindentele, az ország önnök bávalat tartozik.“ Löffler tanár azután ezen eljárásról beszámolvá, még inkább megerősödött ama hitében, hogy ez a bacillus tényleg véget vet az egeryépaságnak. Maga írta, hogy e bacillus könnyen alkalmazható, az egereken, pockon kivül egyéb allatot nem veszélyeztet s így az egerek irtásánál meg a leg-nagyobb követelményeknek is megfelel.

Ezen kedvező eredmény csakhamar nagyobb hul-lámokat vert; e bacillus most már nagyobb terjedem-ben került kísérlet alá, melynek eredménye azonban a thessáliai szép sikereknek nem igen felelt meg.

Az első volt az angolok, ök már 1893-ban kezdték a kísérletet. A kísérletek vezetésére es végre-hajtására kiküldött biztóság meg ugyanabban az évben közölte, hogy a Görögországból nyert eresítés szerint a Löffler-féle eljárás Thessaliában nem vált be egészen, mint azt Löffler maga hirdette, mert 1893-ban január havában Thessália számos vidéken még több pock volt, mint ezelőtt csak valaha. E kedvezőtlen hir da-cára azonban a biztóság mégis tett kísérletet s az ered-mény az volt, hogy e szert először drágának, másodsor-igén kétes értékűnek talalta, mert igaz, hogy egy-két egér elpusztult, de hogy az elhullás jarványává vált volna, azt seholsem lehetett látni s azért a biztóság ezt az eljárást figyelmen kívül hagyta.

(Folyt. köv.)

Felölös szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz-és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

Kupuszina község részéről közhírre féttetik, hogy egy gazdátlanul talált fekete-fehér tarka tehén **folyó évi december hó 26-án d. u. 3 orakor** Kupuszina község-házánál az 1894. évi XII. t. c. 105. §-a értelmében nyilvános árverésen el fog adatni.

Kupuzsinán, 1897. évi december hó 5-én.

AZ ELŐLJÁRÓSÁG.

7328. sz.
kig. 1897.

Pályázati Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó O-Szivac és Uj Szivac községekből alakult állategészségügyi kört képező ó-szivaci körállatorvosi állás lekötésére és folytán megürltén, ezen állásnak betöltése iránt ezennel pályázat hirdetik. Felhívják pályázni óhajtok, hogy ezen 600 (hatszáz) frt készpénz fizetéssel és a költsönösen megállapítandó látogatási díjakkal és buszszemle díjjal javadalmazott állásra az 1883. évi I. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeket hozzám **f. évi december hó 31-éig** terjesszék be.

Zombor, 1897. évi december hó 6. án.

Főszolgabíró szabads.:
Vujevich Lajos,
szolgabíró.

3-1

754. szám.
1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíróság 1897. évi 8336. számú végzése következtében dr. Fodor Sándor ügyvéd által képviselt Első Alföldi Cognac gyár javára Omelka János bogojevai lakos ellen 420 frt 16 kr és járulékaik erejéig 1897. évi szeptember hó 27-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 659 frtra becsült butorok, zongora és fizharmonikából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az apatini kir. bíróság 9720/1897. sz. végzése folytán 170 frt 16 kr tőkekövetelés, ennek 1897. évi január hó 12-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 20 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Bogojeván alperes lakásán leendő eszközésére 1898-ik évi január hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becséron alul is el fognak adatni.

Kelt Apatinban, 1897. évi december hó 7-én

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

Karácsony és ujévi ajándékok.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel van szerencsém a t. nagy közönségnek becses tudomására adni, miszerint a

karácsonyi ünnepekre,
valamint

ujévi ajándékok gyermekek részére

a legnagyobb és a legszolidabb választékban kaphatók, úgy postai megrendelések is pontosan eszközöltetnek készpénz vagy utánvétel mellett.

Hódsághon, 1897. évi nov. 21.

A nagyközönség pártfogásáért esedezik

6-4 **Jakobovics Ádám.**

1321. sz.
1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárai ezennel közhírré teszik, miszerint Bajmok község az országos és betivásár helypénzszedési jogát 1898. évi január hó 1-től december hó 31-ig vagyis egy évre **folyó évi december hó 12-én d. u. fél 4 órakor** nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Az árverési feltételekről a felvilágosítást az előljároság hivatalos órák alatt megadja.

Bajmokon, 1897. évi december hó 3-án.

Budánovits Árpád, **Dudás József,**
jegyző. 2-2 bíró.

7307. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó Csonopla községben lekötésére folytán megürltett évi 700 (hatszáz) frt fizetés, 100 frt lakpénz, 30 kr nappali, 60 kr éjjeli, 20 kr halottkémleli díjjal javadalmazott községi orvosi állásra pályázatot nyitok, s felhívom az ezen állásra pályázni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1876. évi XIV. t. c. alapján felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi december hó 20-án esti 5 óráig** annál is inkább benyújtsák, mert a későbbben beérkezetteket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1897. évi november hó 30-án.

Főszolgabíró szabads.:
Vujevich,
szolgabíró.

3-3

VÉGELADÁS A GÓLYÁNÁL!

Más üzletág meghonosítása folytán

GYERMEKJÁTÉKOK és BABÁK
olcsó áron eladotnak.

Együttal ajánljuk ujonnan berendezett és nagyválasztékú

női-ruhaszövet-raktárunkat, férfi- és női divatárunkat.

Női kalapok az idény előrehaladtával fél áron adotnak el.

Szíves figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek **NAGYVÁLASZTÉKÚ és DUSAN BERENDEZETT**

CIPÓRAKTÁRUNKAT,

mely mértékvetél és javítóműhelylyel van egybekötve.

Tisztelettel

HIRSCHENHAUSER és KOVÁCS,

DIVATÁRUHÁZA A „KORZON”

ZOMBORBAN.

4-1

Legnagyobb és legolcsóbb cipőbevásárlási forrás!

A n. é. közönségnek tisztelettel tudomására adom, hogy a legnagyobb gyárakkal való 24 évi összeköttetésem és készpénzbeli nagybani bevásárlásaim ama kellemes helyzetbe juttattak, hogy **összes cipőárúimat**

tetemesen leszállított, olcsó árak mellett adhatom el.

Ajánlom egész nagy raktáramat, különösen nagy választékú téli férfi-, női- és **gyermekcipőket**, nemkülönben utolsó divatu **báli cipőket**:

kivágott fehér glace bőrből 1 frt 90 kr, kivágott fekete bőrből 1 frt 70 kr, kivágott lakbőrből 2 frt

Mint 24 év óta, úgy ezennel is t. vevőimnek csak a legjobb árukat a legolcsóbb árakban fogom kiszolgáltatni. Kérek minél számosabb látogatást, hogy erről meggyőződést szerezhessenek. Zombor, 1897. évi november hó 28-án.

Tisztelettel

HOLLÄNDER JÓZSEF,

cipőkereskedő, (főtea.)

12-4

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- és KÖNYVOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Leveledek.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

itt megrendelhetők:
Hírlapok
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Tancvigalmi meghívók.
Tápcrendek.
Étlapok.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

Párisban aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

IRÉN CREM. Teljesen ártalmatlan s a legjobb szépítő szer, mely az arcbőrnek bársony finomságot és üdéséget kölcsönöz, pár nap alatt elhárít mindenféle bőrkütiést, u. m.: bőrtakát, májfoltot, szeplőt, pattanást stb., az ajkak természetes üdéségének fentartására különösen ajánlható; azonnal felszívódik s így nappal is használható. **Ára: Kis tégelynek 50 kr. — Nagy tégelynek 1 frt.**

IRÉN ARCPOR. A legjobb „Arpor” az arcbőrnek frissességet, szépséget és a legtisztább fehér szint kölcsönzi, azt simán és szárazon tartja. Háromféle színben kapható, u. m.: fehér, krém és rózsaszínben. **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN SZAPPAN. Illatos növényekből készült legfinomabb pipereszappan. Kitűnően tisztít és élénkíti a bőrt. **Egy darab ára 40 kr.**

IRÉN SZÁJVIZ. Üdítőleg hat a foghusra s megedzi a fogakat meghülésekből eredő s más fájdalmak ellen. **Egy üveg ára 35 kr.**

IRÉN FOGPOR. A legjobb és legártalmatlanabb fogtisztító szer, mindennapi használat után a fogak épek maradnak és vakító fehérek lesznek. — **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN HAJ- és SZAKÁLLNÖVESZTŐ.

Legjobb és legbiztosabb szer a haj- és szakállnöves elősegítésére. **Egy adag 2 frt.**

Kapható a készítőnél:

HEISZLER FERENC gyógyszerésznél ZENTÁN.

ALAPÍTOTT 1820.

Zomborban: **Szabó Nándor Péternél.**

*-5

Hirdetmény.

Alulírt kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy lopás bűntette miatt terhelt Petrovits Antal elleni bűnügyben bűnügyként kezelt 102 frt 40 kr készpénz jelenleg a zombori kir. adó- mint letéti hivatalban 133/1889. adóh. t. a. kezeltetik. Felhivatnak ennek következtében mindazok, kik eme letétre igényt tartanak, hogy az 1878. évi július hó 23-án 17898. sz. a. kibocsájtott kir. igazságügyminiszteri rendelet 5-ik bekezdéséhez képest igényeiket három hó alatt e törvényszéknek annál bizonyosabban jelentsék be, mert annak eltelte után e letét egy évig ugyan még letéti, azonban kamat nélkül fog az adóhivatalban kezelteni, azután pedig az adóhivatal jelentése alapján az állampénztárba fog szállítani, fennmaradván a feleknek joguk igényeiket a törvényes elváltási határidőn belül érvényesíteni.

Zomborban, a kir. trvszéknel, 1897. november 16.
Forgách Béla, **Gozdu Elek.**
jegyző. kir. trvszéki elnök.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint üzletünkben legjobb minőségű idei termésű

narancs, citrom és malagaszőlő

kapható a következő áron:

- 7 darab narancs 10 kr.
- 7 darab citrom 10 kr.
- 1 kiló malagaszőlő 1 frt

Tisztelettel

Engel és Goldstein,

fűszer-, csemege- és rövidáru kereskedők
ZOMBORBAN.

3-2

A „**Bécsi**“ biztosító társaság zombori főügynöksége, valamint „**Bankbizományi üzlet**“-em részére jól dotált

üzletszerzőket

alkalmazok.

Engel Manó Zomborban,

3-3 Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

12. szám.

ov. f. b. 97.

Pályázat.

Mohol községben újonnan felállítandó két községi óvodához óvónők szükségeltetvén, felhivatnak azon óvónői képesítéssel bírók, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírott elnökhöz címezve **f. évi december hó 20-ig** beiktadják.

Megjegyeztetik, hogy az egyik óvodában tulnyomólag szerb nyelvű óvodakötelesek fognak gondoztatni, kívánatos tehát, hogy az óvónő a szerb nyelvet is bírja. Az óvónő fizetése a község havi pénztárából évi 300 frt készpénz, ugy szabad lakás.

Moholon, 1897. november hó 30-án.

3-3 **Mikosevics Antal,**
az óvoda felügyelő-bizottság elnöke.

Hirdetmény.

Báró Rédl Béla ménéséből feleszámu lovak, úgy mint:

- 5 darab nevelő kanca,
- 2 darab 3/4 éves csikó,
- 1 darab 2/4 éves csikó,
- 5 darab 1 éves csikó, ugyszintén az

igás fogatokból 8 darab hámos ló e hó 17-én délelőtt 10 órakor Szabadkán, I. kör 10-ik számu házban **árverésen** el fognak adatni.

2-2

Uradalmi tisztartóság.

T. c.

Tulhalmozott árukészlet és az idej általános gyenge üzletfolyam miatt, elhatároztam magamat, hogy az összes árukat minden elfogadható ártért eladom. Használja fel mindenki ezen alkalmat, olcsó bevásárlásokat eszközölni.

A t. c. vendéglős uraknak ajánlom a készletben levő

ÉS OLCSÓN BESZEREZHEŐ

ZENE-AUTOMATÁKAT.

6-6

Teljes tisztelettel

SCHERER FERENC.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

HARISNYAKÖTŐDE. HIMZÉSI ELŐNYOMDA.

ENGEL MÓR

NŐI- ÉS FÉRFI DIVATÁRU UJDONSÁGOK TÁRA
ZOMBORBAN.

A n. é. közönség szives figyelmébe!

Mint minden évben, ugy az idén is december 1-től december 25-éig

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁRT

amidőn az összes raktáron levő áruk tetemesen leszállított árak mellett

ADATNAK EL.

KÉSZ NŐI FEHÉRNEMŰEK,

u. m.: corsettek, ingek, szoknyák, bugyogók, ágyak, vászon, chiffon és selyemáruk teljesen kiárusítatnak.

Teljes tisztelettel
ENGEL MÓR.

8-4

Építési árlejtés.

Bács-Földvár kongr. izr. hitközsége egy új imaházat szándékozik építtetni, melyre 6000 frt előiránnyal pályázatot hirdet. Az árlejtés 1898. január 16-án d. e. 8 órakor fog a hitközség tanácstermében megtartatni. A tervek a hitközség elnökénél megtekinthetők. Bánatpénz 10%. 3-3

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendők minden ágában teljes szakértelemmel bíró okleveles egyén 50 forint havi fizetés mellett azonnal alkalmazást nyerhet.

Bővebbet a kiadóhivatal. 3-2

Törlesztéses jelzálogkölcsonők.

A **Sztanisicsi takarékpénztár** jelzálogi biztosíték mellett készpénzben folyósítandó kölcsönöket engedélyez az ingatlan értékének fele részéig:

10 év alatti törlesztésre	14 1/2 %	mellett;	fél évi járadék	100 frt után	7 frt 25 kr.
11 " " "	13 3/4 %	" " "	" " "	100 " "	6 " 87 1/2 "
12 " " "	13 %	" " "	" " "	100 " "	6 " 50 "
13 " " "	12 %	" " "	" " "	100 " "	6 " — "
15 " " "	11 1/2 %	" " "	" " "	100 " "	5 " 75 "
20 " " "	10 %	" " "	" " "	100 " "	5 " — "
25 " " "	9 %	" " "	" " "	100 " "	4 " 50 "

mely összegekben a kamatokon kívül a tőketörlesztési hányad is befoglaltatik. Bemutatandó: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

3-2

Sztanisicsi takarékpénztár.

Az előkelő világ arczépitője a

Királynő arczéme,

mely hatásánál fogva föllumul minden eddig ismert arczépitő szereket.

Ártalmas alkatrésztől ment, nem tartalmaz zsiros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arczel minden börtisztatlanságot, u. m.: **szeplőt, májfoltot, pörösenést, mitesert** stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérre teszi, nappali használata megóvja az arcbőrt a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hölgyor általa jobban tapad és az arcon állandóan megmarad.

EGY TEGELY 70 KR.

Királynő crème szappan,

melynek alkatrészei a Királynő arczéme-el szoros összefüggésben vannak, a bőrnek simaságot, üdéséget kölcsönöz. Kiváló jó illatánál fogva legelső toilette szappan. **Egy darab 50 kr.**

*Mivel hasonló névvel teljesen értéktelen és ártalmas utánozások vannak, minden tegely védjegyemmel van lezárva. *Egyedül kapható:

TEMESVÁRY JÓZSEF
Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.
52-49 Postai megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

T. c.

Tulhalmozott árukészlet és az idej általános gyenge üzletfolyam miatt, elhatároztam magamat, hogy az összes árukat minden elfogadható ártért eladom. Használja fel mindenki ezen alkalmat, olcsó bevásárlásokat eszközölni.

A t. c. vendéglős uraknak ajánlom a készletben levő

ÉS OLCSÓN BESZEREZHEŐ

ZENE-AUTOMATÁKAT.

6-6

Teljes tisztelettel

SCHERER FERENC.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Egész
Fél év
Negye

Egyes sz

Kulturá

A ki v
faluban ken
kus nyugal
lelkében bi
nemesebb s
ismerni, hog
megyében p
közsegeink
miségükben
minden felt
kártya és a
A társadalm
műveltségi
együtt is va
és közhelyek
meszt minde

Az élet
zenek az em
— mivel az
rátságot, ked
— és ridegg
hát keresnün
jég feloldad
iránt, és a k
élet nálunk m
ez a kulturá
állana, mivel
egyébb helye
segeink elég
nyiljék. Péld
megyéből, ho
össze a külön
nagyobb mért
emberbaráti o
képeni feladat
és összforras
figyeljen meg
nitaris intéz
azon hálaltat
rácsonyfa kör
felnőtt éhezöl
és nyilvánítan

De figye
alkalomkor a
családdá alak
és egymáshoz
és emberbará

A „E

Ne t
Porb
Min
Ha b
Bimo
Ki s
Kár
Mos

Ne t
Had l
Viru
Az el
Had
Napr
S a
Nyil

A TIZ

Két-három
Rény Blanka fe
nőtl, a kivel es
— valami bana
Különben is ne
Blankának, ennel
karcu derekát u
is rá...